

Biuro Informacji Gospodarczej
InfoMonitor S.A.

**WSKAŹNIK BEZPIECZEŃSTWA
DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ**

RAPORT BIG

PARTNERZY:

BIURO INFORMACJI KREDYTOWEJ

PENTOR
RESEARCH INTERNATIONAL

Centrum
Informacji
Gospodarczej
www.cigi.pl

Spis treści

Badanie	3
Najważniejsze liczby	4
Wskaźnik Bezpieczeństwa Działalności Gospodarczej (BIG)	5
BIG w poszczególnych grupach	6
Nieterminowe płatności a prowadzenie firm w Polsce	7
Nieterminowe płatności częstym problemem?	8
Weryfikacja kontrahentów	9
Przestrzeganie odroczonej terminów zapłaty	10
Podwyżka VAT a prowadzenie firmy	11
Przewidywania firm na IV kwartał 2010 roku	12
Szczegółowe wyniki badania	13

Badanie

Zatory płatnicze oraz zaległe i stracone zobowiązania stanowią ważne zagadnienie w życiu gospodarczym. Biorąc pod uwagę ich konsekwencje Biuro Informacji Gospodarczej InfoMonitor S.A. (BIG InfoMonitor), Biuro Informacji Kredytowej S.A. (BIK), Związek Banków Polskich (ZBP) monitorują rozmiary tego zjawiska w obrocie gospodarczym i jego zmiany w czasie. W listopadzie 2007 r. zapoczątkowano regularnie przeprowadzane badanie wśród przedsiębiorców. Powstający w ten sposób Raport BIG mierzy poziom bezpieczeństwa działalności gospodarczej i pozwala określić odczucia przedsiębiorców oraz kierunek ich zmian. Obecny raport BIG jest już 12 edycją cyklicznych badań.

Podstawowym wskaźnikiem prezentującym poziom oraz zmiany badanego zjawiska jest BIG¹ – wskaźnik bezpieczeństwa działalności gospodarczej.

Badanie przeprowadzane jest wśród pracowników firm trzech segmentów rynku. Zrealizowano 200 efektywnych wywiadów w grupach: **dostawców usług finansowych, którzy stanowili 35% próby** (banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, ubezpieczyciele, firmy wydające karty kredytowe, firmy leasingowe, firmy zajmujące się wykupywaniem długów i faktoringiem, spółki udzielające pożyczek), **dostawców usług masowych – 35% próby** (spółdzielnie lub wspólnoty mieszkaniowe, dostawcy energii elektrycznej, wodociągi, dostawcy innych usług komunalnych, dostawcy gazu, dostawcy telewizji satelitarnej lub kablowej, przedsiębiorstwa komunikacji miejskiej, operatorzy telekomunikacji) oraz w grupie **przedsiębiorców – 30% próby**. Badanie przeprowadzono w dniach od 22 września do 1 października. Posłużono się metodą wywiadów telefonicznych wspomaganych komputerowo CATI. Respondentami są osoby odpowiedzialne za finanse firm.

¹ Do sierpnia 2009 r. nazwę wskaźnika określano jako BOG. We wrześniu 2009 zmieniono nazwę na wskaźnik BIG.

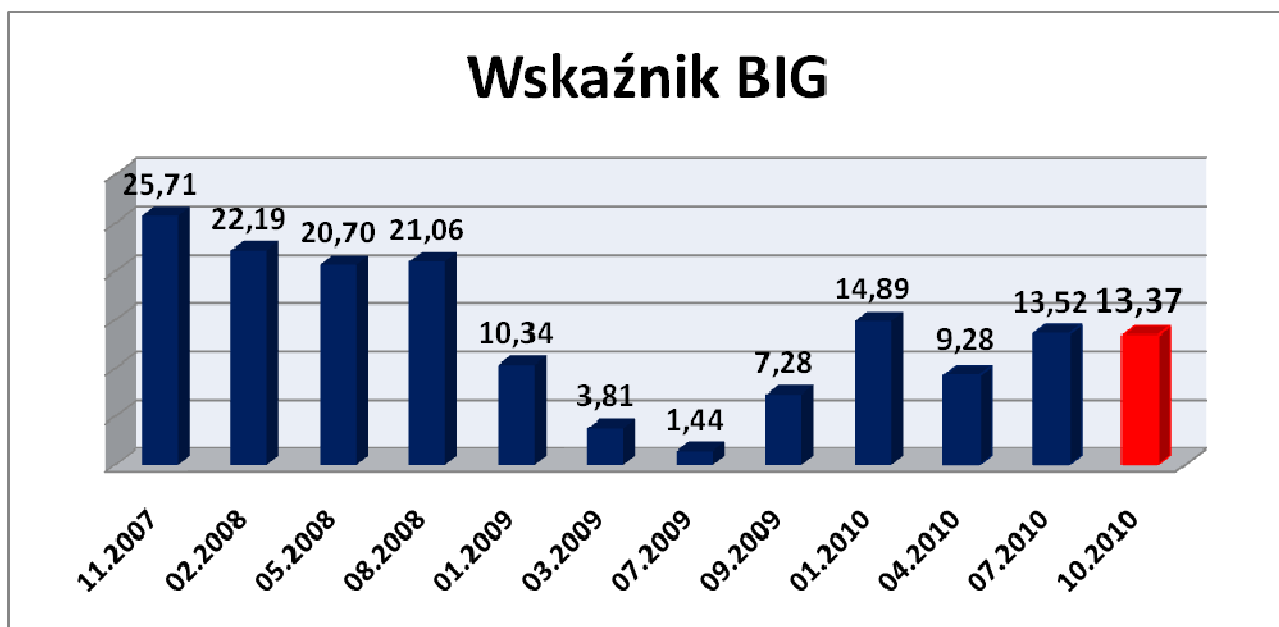
Najważniejsze liczby

13,37 pkt.	wyniósł BIG - wskaźnik bezpieczeństwa działalności gospodarczej w październiku 2010 roku
95,12%	o tyle wzrosła wartość wskaźnika BIG w sektorze przedsiębiorców indywidualnych
77,26%	o tyle spadła wartość wskaźnika BIG w sektorze dostawców usług finansowych
74%	przedsiębiorców uważa, że nieterminowe regulowanie płatności stanowi poważną przeszkodę w prowadzeniu działalności gospodarczej w Polsce
72%	polskich przedsiębiorców deklaruje, że kontrahenci ich firm przestrzegają odroczonej terminów zapłaty
67%	polskich przedsiębiorców weryfikuje swoich kontrahentów biznesowych
52%	polskich przedsiębiorców wskazało Biura Informacji Gospodarczej jako źródło uzyskiwania informacji o swoich partnerach biznesowych
51%	polskich przedsiębiorców uważa, że podniesienie podatku VAT wpłynie negatywnie na prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce
32%	polskich przedsiębiorców przewiduje poprawę sytuacji ich firm w najbliższym kwartale

Wskaźnik Bezpieczeństwa Działalności Gospodarczej (BIG)

W odczuciu przedsiębiorców, w ciągu ostatnich 3 miesięcy nieznacznie zmniejszyło się bezpieczeństwo gospodarcze. Wskaźnik BIG zmalał o niewiele ponad 1,1% do poziomu 13,37 pkt. i jest o 0,15 pkt. niższy niż podczas pomiaru z lipca 2010 roku. W opinii przedsiębiorców zmalała szacunkowa wartość przeterminowanych wierzytelności w firmie, co w największym stopniu wpłynęło na niewielką zmianę wartości wskaźnika BIG w tym kwartale

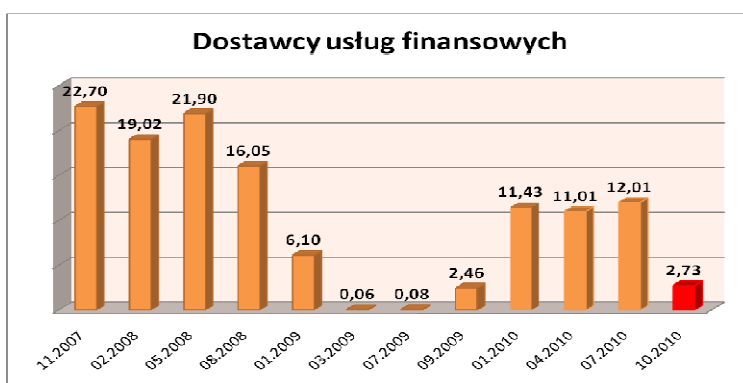
Należy zauważyć, że pomimo nieznacznego pogorszenia nastrojów wśród przedsiębiorców, obecna wartość wskaźnika BIG jest niemal dwukrotnie wyższa niż jeszcze przed rokiem (09.2009). Obserwujemy również, że w 2010 roku najlepsze nastroje wśród przedsiębiorców panowały na początku roku.

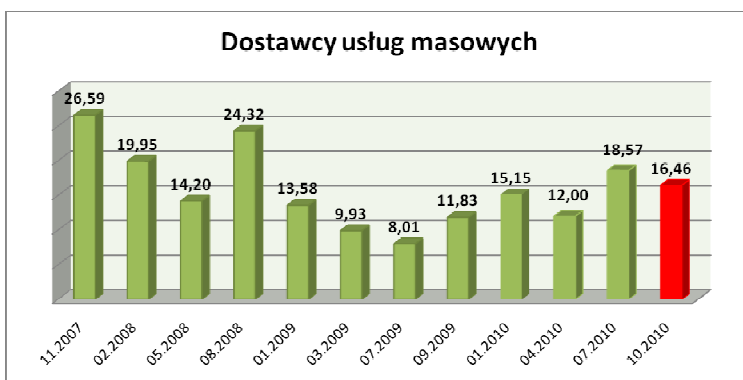
Wskaźnik BIG może przyjmować wartości z zakresu od -100 do 100. Wzrost jego wartości oznacza poprawę oceny bezpieczeństwa działalności gospodarczej, natomiast spadek – pogorszenie sytuacji.

BIG w poszczególnych grupach

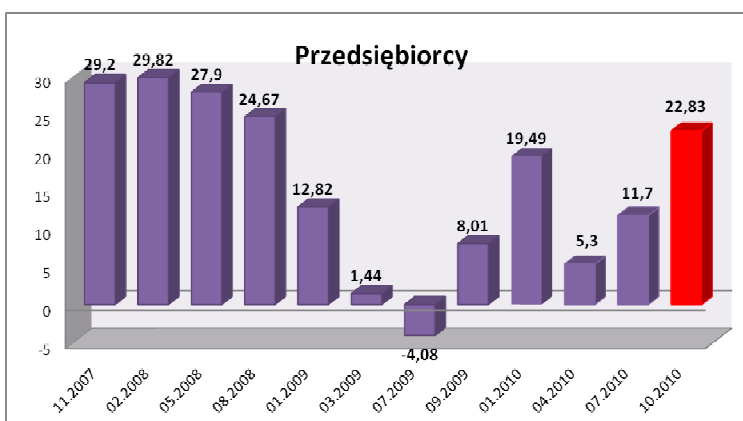
W obecnej 12 edycji Raportu BIG, doszło do znaczących zmian wartości wskaźnika Bezpieczeństwa Działalności Gospodarczej w niemal wszystkich ankietowanych grupach firm. Za spadek wartości wskaźnika w największej mierze odpowiadają **dostawcy usług finansowych, wśród których spadł on o 9,28 punktu, co oznacza zmniejszenie wartości o ponad 77%**. Na przeciwnym biegunie znaleźli się przedstawiciele **przedsiębiorców indywidualnych, w wypadku których odnotowano wzrost wartości wskaźnika BIG o niemal 100%, do poziomu 22,83 pkt.**

W przypadku dostawców usług finansowych w październiku 2010 r. wskaźnik bezpieczeństwa gospodarczego (BIG) przyjął wartość 2,73 pkt., co stanowi **drastyczny spadek w stosunku do lipca 2010 r. o 9,28 pkt.** Największy wpływ na zmniejszenie wartości wskaźnika BIG miało zmniejszenie zdolności kontrahentów do regulowania zobowiązań, co przełożyło się na opinię o wzroście przeterminowanych należności.

W przypadku dostawców usług masowych wskaźnik BIG wyniósł **16,46 pkt., co oznacza najmniejszą kwartalną zmianę o 2,11 pkt.** Za spadek wartości wskaźnika BIG w tej grupie odpowiadały opinie o wzroście problemu nieterminowych płatności wpływających na prowadzenie działalności gospodarczej.

Dla wskaźnika BIG w grupie przedsiębiorców indywidualnych zaobserwowano wyraźny **wzrost na przestrzeni ostatnich trzech miesięcy, o 11,13 pkt.** do poziomu 22,83 pkt. Największy wpływ na poprawę nastrojów wśród przedsiębiorców indywidualnych miały opinie o zmniejszeniu wpływu nieterminowych płatności na prowadzenie działalności gospodarczej, co przełożyło się na przekonanie o wzroście zdolności kontrahentów do regulowania zobowiązań.

Nieterminowe płatności a prowadzenie firm w Polsce

Niemal trzy czwarte przedstawicieli firm (74%) uważa, że nieterminowe regulowanie płatności stanowi poważną przeszkodę w prowadzeniu działalności gospodarczej w Polsce. Problem ten w ciągu ostatniego kwartału zyskał na znaczeniu (o 2 pp. więcej wskazań nieterminowych płatności jako poważnej przeszkody). Przeciwnego zdania jest zdecydowanie niższy odsetek przedsiębiorców - 26%.

W największym stopniu nieterminowe płatności stanowią przeszkodę dla firm z sektora finansowego – 75% przedstawicieli tego sektora podziela to zdanie. Na przeciwnym biegunie znaleźli się przedstawiciele sektora usług masowych, wśród których zanotowano najmniej osób przekonanych o poważnych konsekwencjach nieterminowych płatności.

Wśród przedstawicieli przedsiębiorców indywidualnych znacząca większość - 72% badanych uważa zaległości płatnicze za poważną przeszkodę w prowadzeniu działalności gospodarczej. Przeszło co czwarty badany uważa, że jest to niewielka przeszkoda, a 1% badanych nie ma zdania na ten temat.

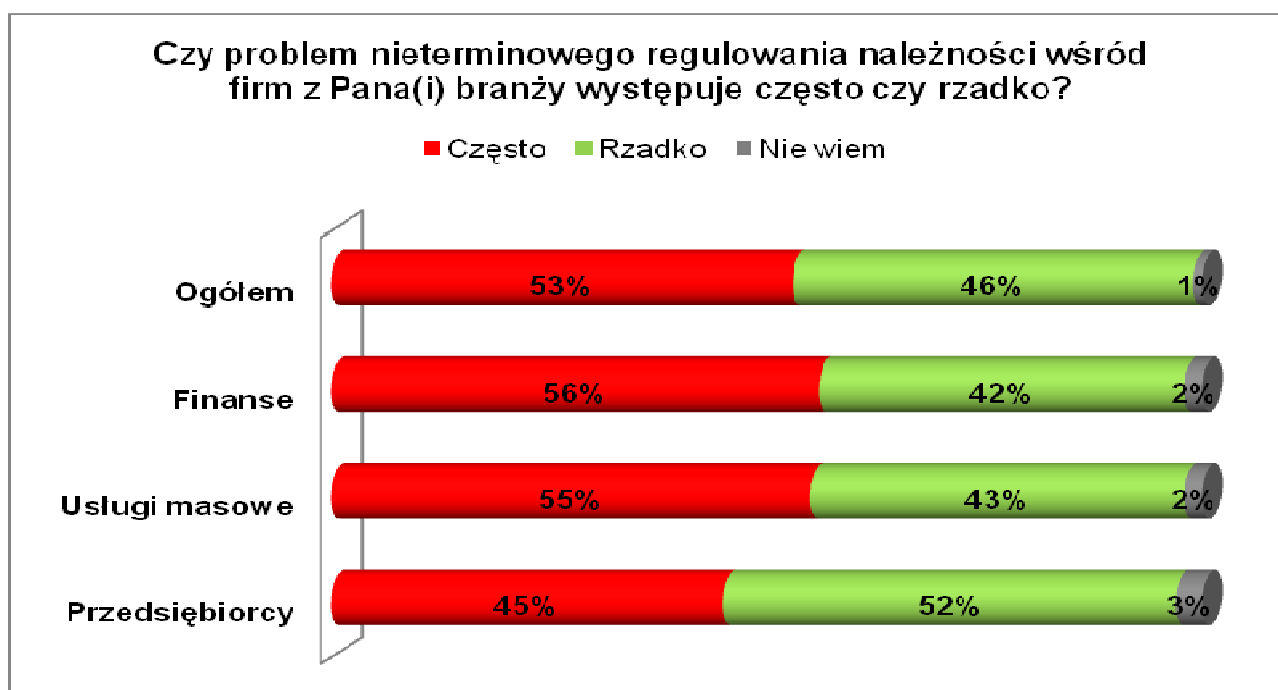

Nieterminowe płatności częstym problemem?

W ponad połowie (53%) firm w Polsce często występuje zjawisko nieterminowego regulowania należności – jest to o 3 pp. niższy wynik niż trzy miesiące temu. Jedynie 46% przedstawicieli polskich przedsiębiorców wskazuje, że rzadko mają do czynienia z zaleganiem z terminowymi opłatami.

Wśród przedsiębiorców indywidualnych odnotowano najmniejszy odsetek (45%) wskazań, mówiących o częstym występowaniu problemu nieterminowych płatności. Jest to o 17 pp. niższy wynik niż w lipcu bieżącego roku.

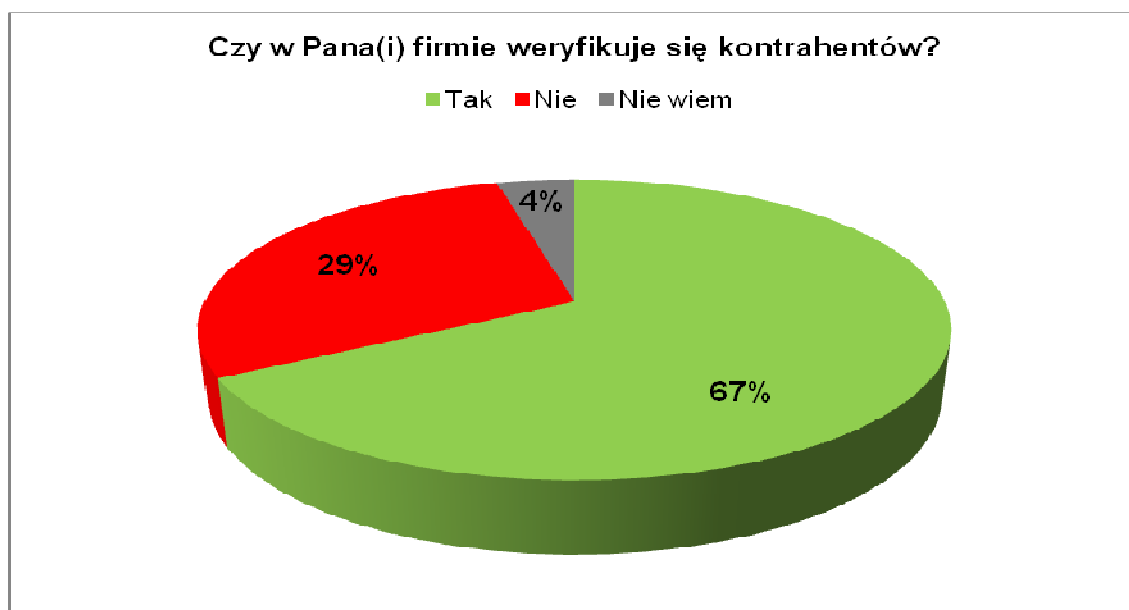
Przedstawiciele usług finansowych najczęściej (56%) wskazywali problemy z występowaniem nieterminowych płatności. Tylko na przestrzeni ostatnich trzech miesięcy przybyło o 3 pp. więcej podobnych opinii.

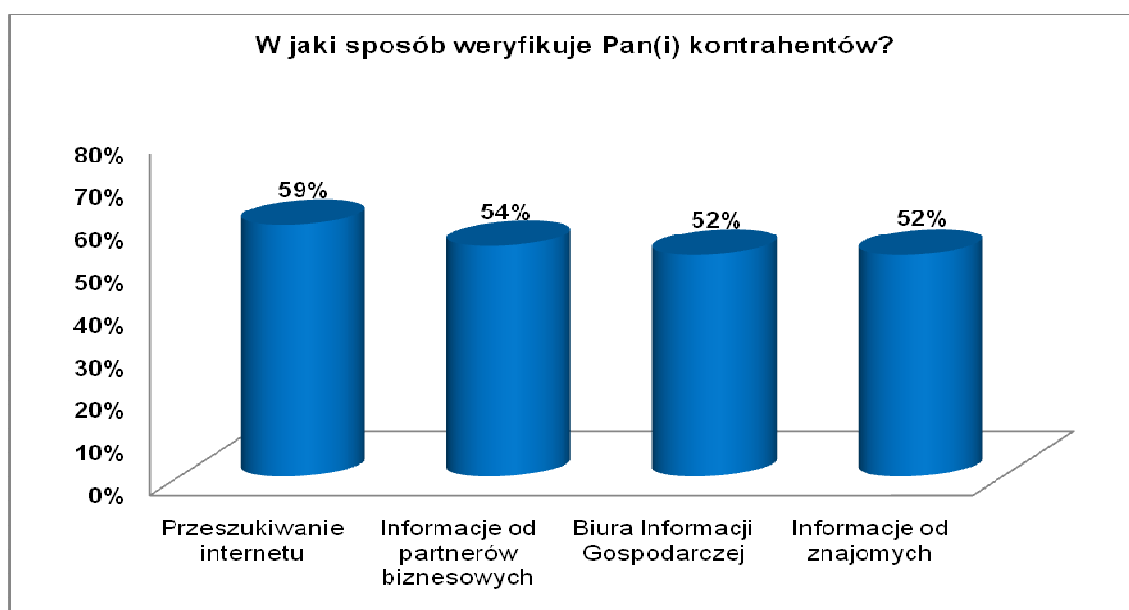
Weryfikacja kontrahentów

Dwóch na trzech polskich przedsiębiorców (67%) poddaje weryfikacji swoich kontrahentów biznesowych.

Jedynie 29% przedstawicieli polskich firm nie zbiera informacji na temat swoich partnerów biznesowych, a 4% nie ma wiedzy na temat takich praktyk.

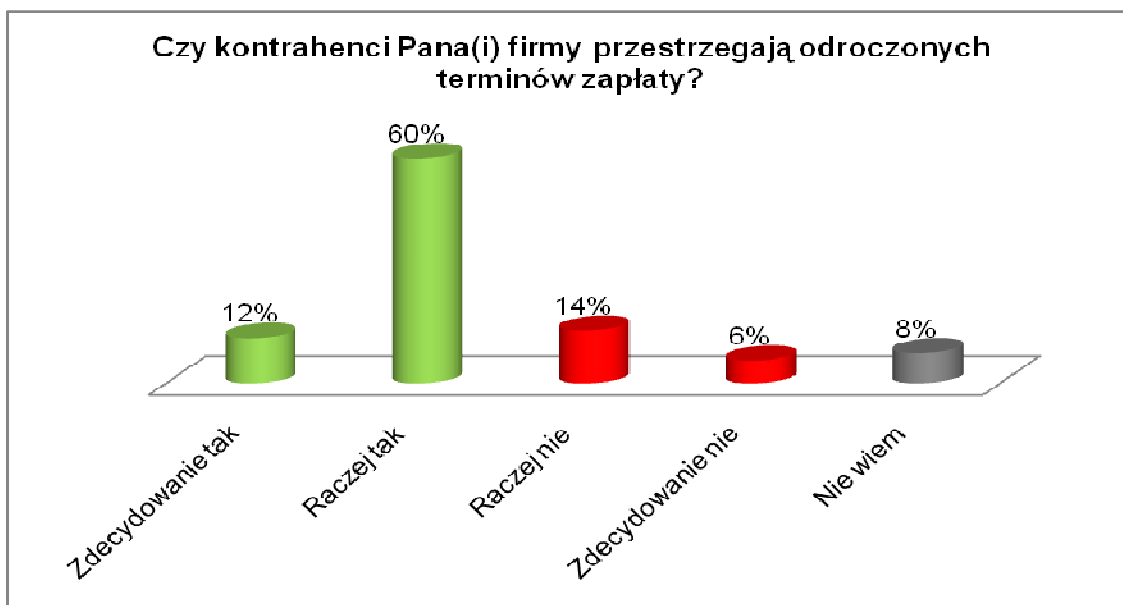

Ponad połowa badanych (52%) wskazała Biura Informacji Gospodarczej jako źródło uzyskiwania informacji o swoich partnerach biznesowych. Niewiele więcej wskazań uzyskał Internet (59%), jako miejsce pozyskiwania danych o partnerach biznesowych, którzy sami też są uznawani za ważne źródło informacji przez 56% badanych.

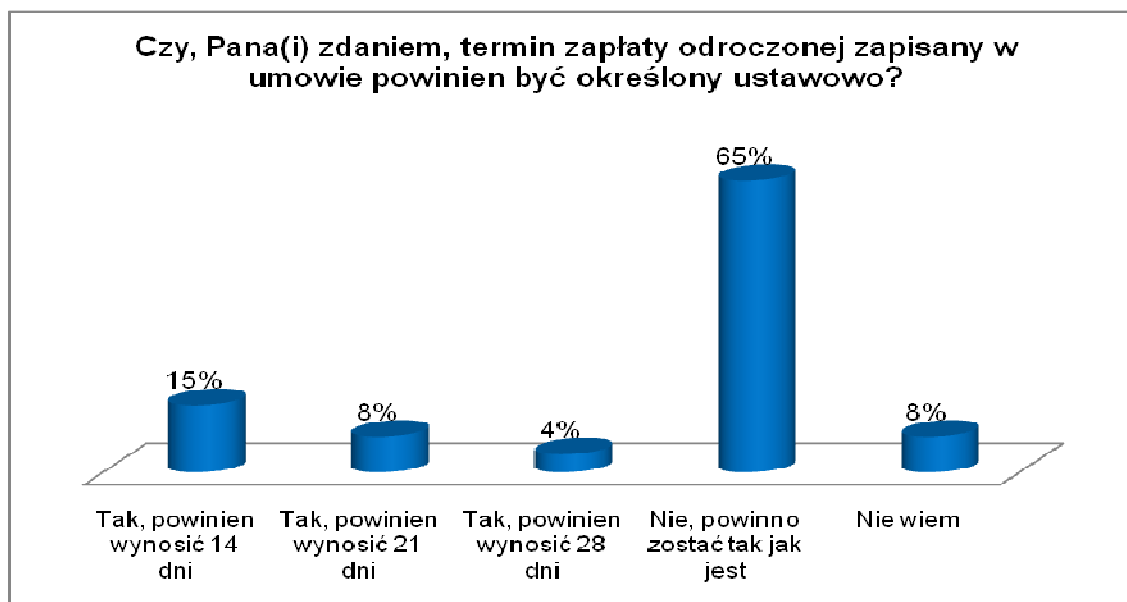

Przestrzeganie odroczonej terminów zapłaty

Znacząca większość polskich przedsiębiorców (72%) deklaruje, że kontrahenci ich firm przestrzegają odroczonej terminów zapłaty. Jedynie w co piątej firmie występują problemy z przestrzeganiem terminów odroczonej zapłaty, a w 8% firm przedstawiciele nie mają na ten temat wiedzy.

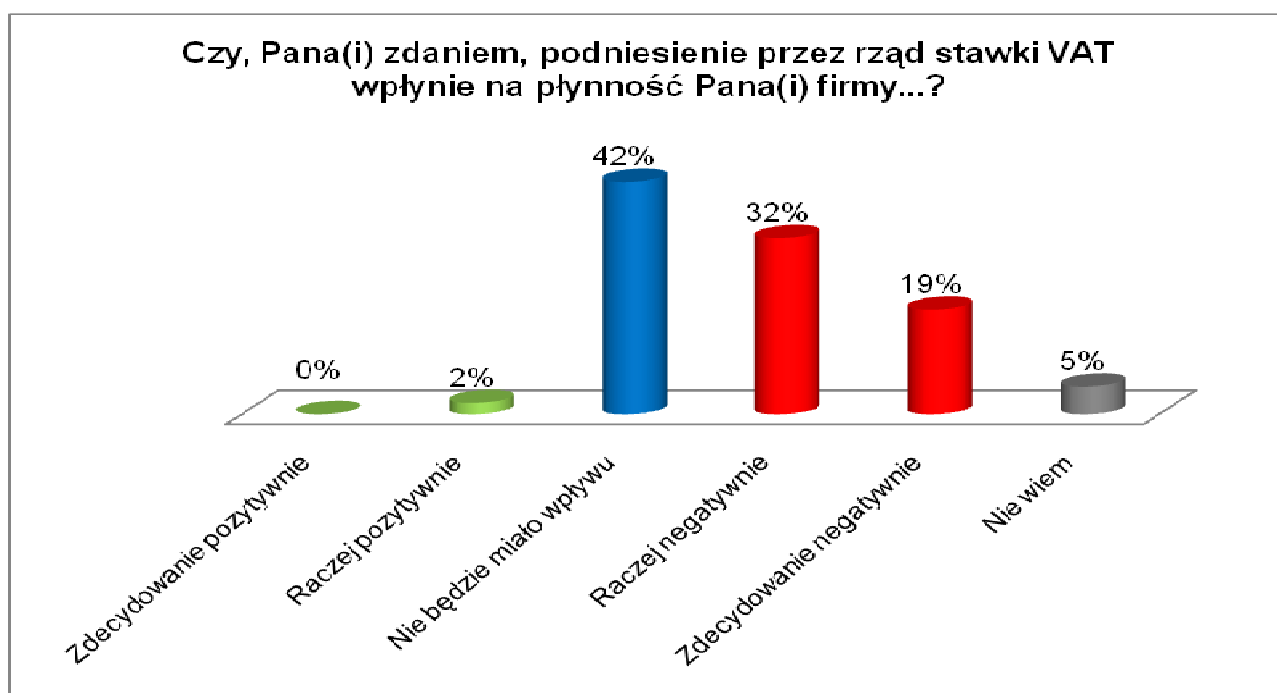

Niemal dwie trzecie (65%) przedstawicieli polskich firm uważa, że terminy zapłaty odroczonej nie powinny być określone ustawowo. Przeciwnego zdania jest 27% przedsiębiorców, którzy w różnym stopniu chcieliby, aby terminy zapłaty odroczonej wynosiły 14, 21 lub 28 dni.

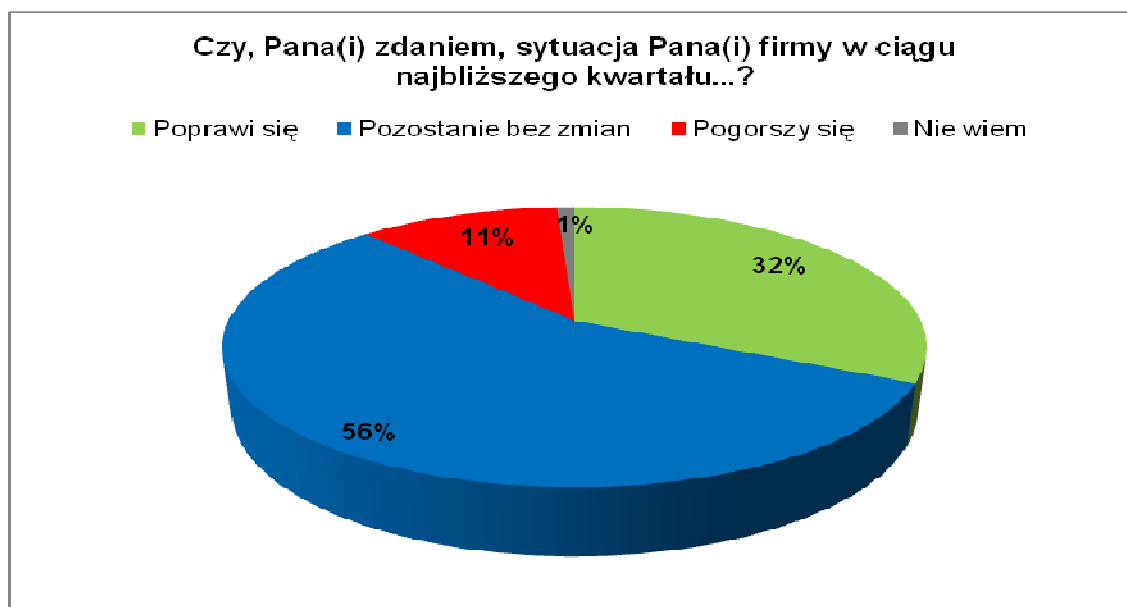
Podwyżka VAT a prowadzenie firmy

Opinie polskich przedsiębiorców co do podniesienia stawki VAT mogą budzić obawy. **Co prawda 42% badanych uważa, że podniesienie podatku VAT nie wpłynie na prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce, lecz ponad połowa badanych (razem 51%) przewiduje negatywne skutki podnoszenia podatków.** Należy podkreślić, że jedynie 2% przedsiębiorców twierdzi, że zmiana stawki VAT wpłynie raczej pozytywnie na płynność finansową ich firmy.

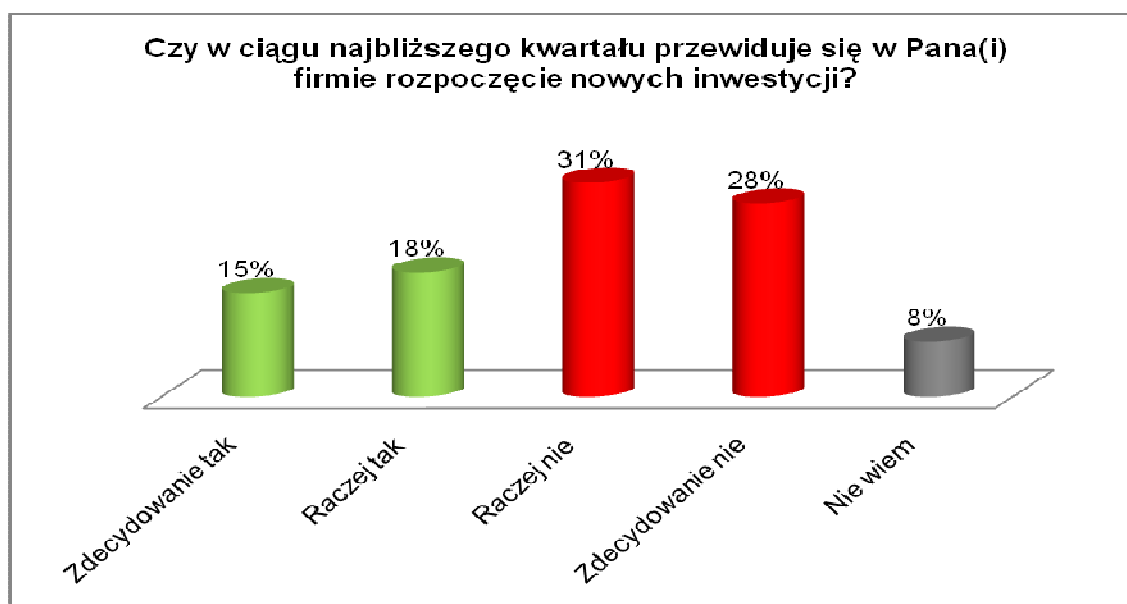

Przewidywania firm na IV kwartał 2010 roku

Większość przedsiębiorców (56%) uważa, że sytuacja ich firm w ciągu najbliższego kwartału nie ulegnie poważniejszym zmianom. **Pozytywnie należy ocenić, przewagę przedsiębiorstw przewidujących poprawę sytuacji (32%) w ciągu najbliższych trzech miesięcy, w stosunku do 11% firm przewidujących pogorszenie.**

Jedynie co trzecia firma w Polsce przewiduje rozpoczęcie nowych inwestycji w przeciągu najbliższego kwartału. Znacznie więcej przedsiębiorstw (razem 59%) nie ma zamiaru uruchamiać nowych inwestycji przed zakończeniem 2010 roku.

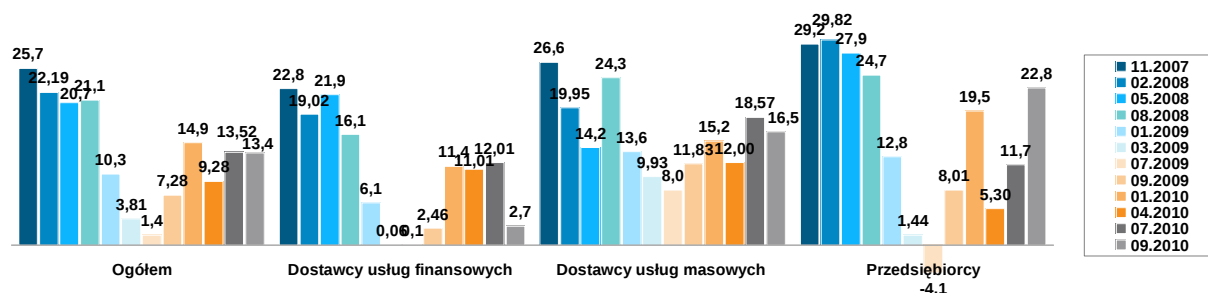

Szczegółowe wyniki badania

BAROMETR BEZPIECZEŃSTWA GOSPODARCZEGO – wrzesień 2010

Poziom odczuwanego bezpieczeństwa obrotu gospodarczego utrzymał się na podobnym poziomie w stosunku do minionego kwartału. Istnieją jednak duże różnice w ocenie sytuacji w obrębie dostawców usług masowych, dostawców usług finansowych oraz przedsiębiorców. Tego typu ocena sytuacji gospodarczej jest typowa dla okresu zmian aktywności gospodarczej.

Na poziomie ogólnym wskaźnik BIG zanotował niewielki spadek (o 0,15 pkt.) w porównaniu z wynikiem z lipca br. – wyniósł 13,37 pkt. Gwałtowne pogorszenie ocen i prognoz w sektorze dostawców usług finansowych przełożyło się na gwałtowny spadek wartości wskaźnika w tym obszarze – o 9,28 pkt. do poziomu 2,73 pkt. (podobny wynik odnotowano ostatnio przed rokiem). Odmienne sytuacja kształtowała się wśród przedsiębiorców: wartość wskaźnika BIG wzrosła w tej grupie blisko dwukrotnie – wskaźnik osiągnął tym samym poziom 22,83 pkt., zbliżając się do rejestrów sprzed dwóch lat. Na tym tle relatywnie niewielkie zmiany dotknęły sektor dostawców usług masowych: wartość wskaźnika BIG zmniejszyła się o przeszło 2 pkt., wskaźnik wynosi obecnie 16,46 pkt.

Ogólnie, nieterminowe regulowanie płatności postrzegane jest jako poważny problem w prowadzeniu działalności gospodarczej przez trzy czwarte badanych. Ocena zjawiska jest podobna jak przed rokiem. Średnie oceny w poszczególnych sektorach są zbliżone. Co znamienne, w odniesieniu do konkretnych branż waga problemu jest mniejsza, oceny poprawiły się nawet w porównaniu ze stanem sprzed kwartału, głównie za sprawą poprawy sytuacji w ocenie przedsiębiorców. Oceny łagodnieją jeszcze bardziej, gdy odnosi się je wprost do kontrahentów firmy. Oceny pomiędzy branżami są zróżnicowane: najlepsze są w przypadku przedsiębiorców, zdecydowanie niższe w sektorze finansów (najniższa ocena od początku pomiaru) i dostawców usług masowych.

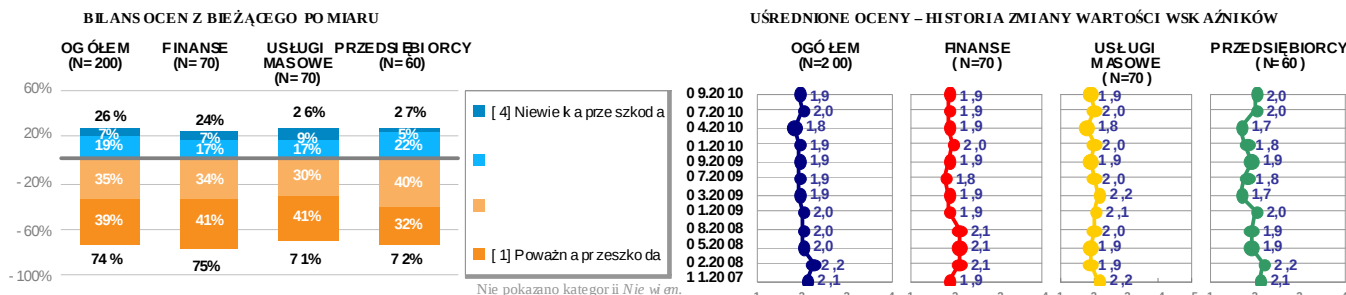
Struktura regulowania wierzytelności poprawiła się: w wypadku trzech czwartych firm przynajmniej połowa zobowiązań regulowana jest terminowo. Sytuacja w poszczególnych segmentach kształtuje się jednak różnie: zdecydowane pogorszenie odczuli przedstawiciele branży finansowej, niewielka poprawa odnotowana została natomiast przez przedsiębiorców i dostawców usług masowych. Oczekuje się, że wzrośnie odsetek przeterminowanych wierzytelności w sektorze finansów (zwłaszcza w segmencie korporacyjnym), w pozostałych segmentach prawdopodobnie nie nastąpią zasadnicze zmiany. Nieznacznie poprawiła się struktura wartościowa należności.

Nawiązując kontakty biznesowe, respondenci bardzo często kierują się rekomendacjami znanych obecnych partnerów biznesowych. Przedsiębiorcy częściej niż dostawcy usług masowych weryfikują swoich kontrahentów. W większości respondenci dość dobrze oceniają przestrzeganie przez partnerów biznesowych odroczonej terminowości płatności i raczej nie widzą potrzeby dodatkowego regulowania tej sfery przez państwo (odmiennego zdania jest co mniej więcej jedna na cztery osoby). Jedna trzecia firm oczekuje poprawy sytuacji w nadchodzącym kwartale, ponad połowa nie spodziewa się zasadniczych zmian. Co trzecia firma skłania się do rozpoczęcia nowych inwestycji w ciągu najbliższych trzech miesięcy, przy czym prawdopodobieństwo jest wyższe w wypadku dostawców usług masowych niż wśród przedsiębiorców.

Ocena zmian kierunku podstawowych składowych indeksu BIK w porównaniu do wyników z lipca 2010 roku	Ogółem	Dostawcy usług		Firmy
		finansowych	masowych	
nieterminowe regulowanie płatności jako problem w prowadzeniu działalności gospodarczej	•	•	•	•
nieterminowe regulowanie należności wśród firm z branży: często/rzadko	•	•	•	•
zdolność kontrahentów firmy do regulowania bieżących zobowiązań: wysoka/niska	•	•	•	•
procent należności płaconych zgodnie z terminem	•	•	•	•
poziom wierzytelności przeterminowanych od klientów indywidualnych: wysoki/niski	•	•	•	•
poziom wierzytelności przeterminowanych od klientów instytucjonalnych: wysoki/niski	•	•	•	•
poziom wierzytelności przeterminowanych od klientów indywidualnych od 3 miesięcy: wzrost/spadek	•	•	•	•
poziom wierzytelności przeterminowanych od klientów instytucjonalnych od 3 miesięcy: wzrost/spadek	•	•	•	•
przewiduje się wierzytelności przeterminowane klientów indywidualnych, w ciągu 3 miesięcy: wzrost/spadek	•	•	•	•
przewiduje się wierzytelności przeterminowane klientów instytucjonalnych, w ciągu 3 miesięcy: wzrost/spadek	•	•	•	•
Liczba obszarów w których nastąpi(a)o				
• zmiana niekorzystna	1	6	1	0
• utrzymanie dotychczasowego poziomu	5	2	4	6
• zmiana korzystna	4	2	5	4

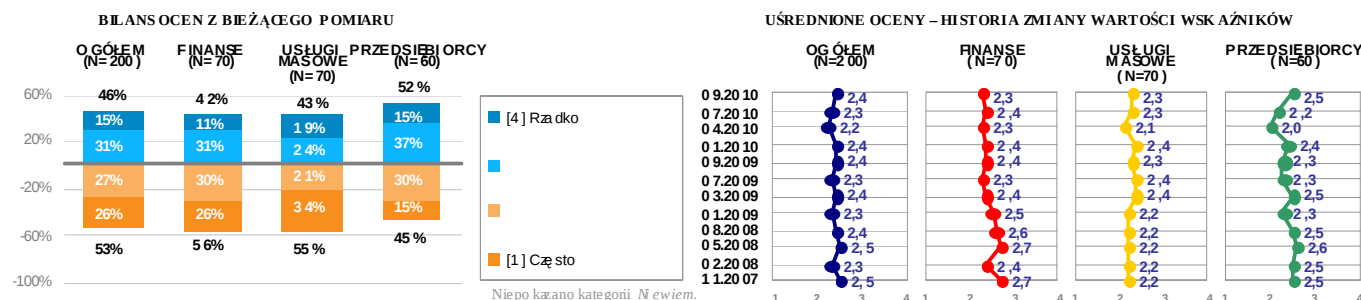
Barometr Bezpieczeństwa Gospodarczego – InfoMonitor/BIK/Pentor RI – 09.2010

W jakim stopniu, w Pana(i) opinii, nieterminowe regulowanie płatności stanowi przeszkodę w prowadzeniu działalności gospodarczej w Polsce?

W ciągu minionego kwartału nieznacznie pogorszyły się średnie oceny zjawiska nieterminowego regulowania płatności - przede wszystkim pogorszenia oceny sytuacji przez dostawców usług masowych. **Reprezentanci badanych branż byli zgodni w ocenach:** blisko trzy czwarte sądzi, że kwestie nieterminowego regulowania płatności są w Polsce przeszkodą w prowadzeniu działalności gospodarczej (z czego połowa jest zdania, że problem ma duże rozmiary). Co czwarty przedstawiciel biznesu nie uważa tej kwestii za znaczące utrudnienie. Biorąc pod uwagę średni poziom wskaźnika w kolejnych falach badania, ocena zjawiska kształtuje się bardzo podobnie jak przed rokiem. Jednak ogólnie od przeszło dwóch lat sytuacja nie rysuje się dobrze pod tym względem: uśrednione oceny (dla ogółu badanych) nie przekraczają poziomu 2,0 na 4-stopniowej skali.

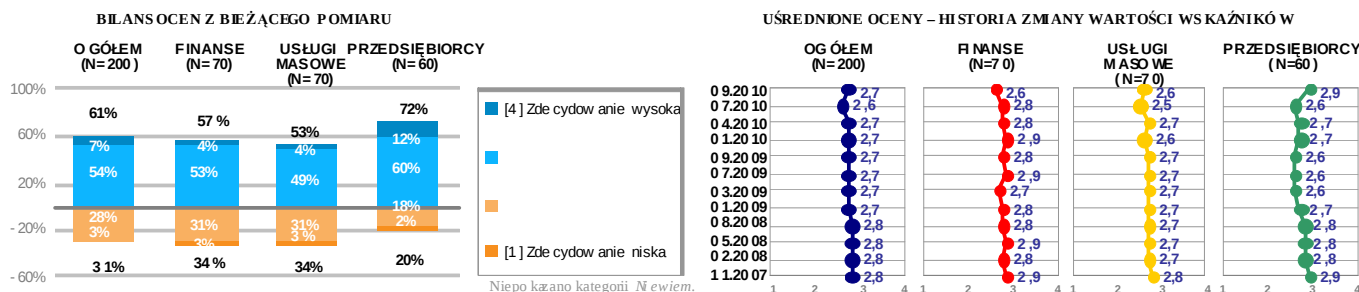
Czy problem nieterminowego regulowania należności wśród firm z Pana(i) branży występuje często czy rzadko?

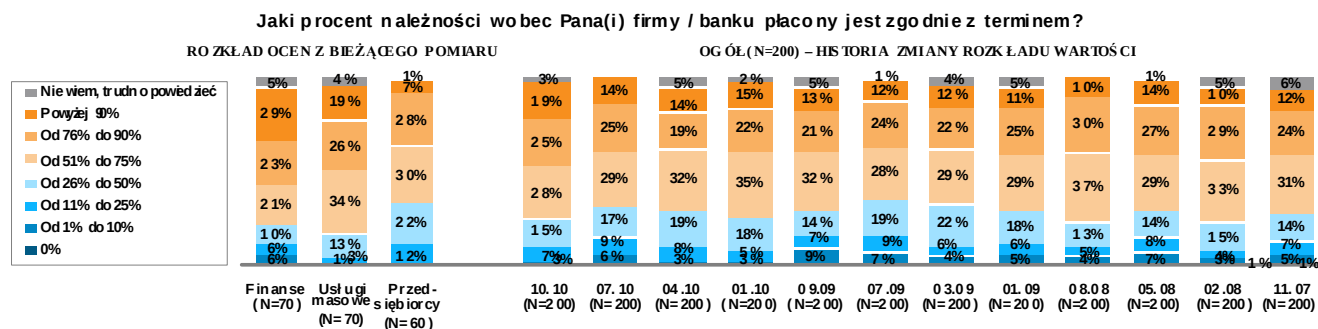
Średnia ocena zjawiska nieterminowego regulowania płatności w branży respondentów jest wyższa niż w przypadku oceny sytuacji gospodarki jako całości, średnia wartość wskaźnika poprawiła się w porównaniu z wynikami z lipca o 0,1 punktu i wynosi obecnie 2,4. Poprawa sytuacji ma miejsce od kwietnia tego roku, kiedy wartość wskaźników gwałtownie spadła w grupie przedsiębiorców i dostawców usług masowych.

Postrzeganie sytuacji w poszczególnych branżach jest zróżnicowane: przeciętne oceny w grupie przedsiębiorców są zdecydowanie wyższe niż w pozostałych badanych segmentach. Ponadto, należy zwrócić uwagę na silną polaryzację ocen wewnątrz grup. Ponad połowa przedsiębiorców uważa, że zjawisko nieterminowego regulowania płatności jest raczej rzadkie, jednak 45-procentowa grupa jest przeciwnego zdania. W sumie oceny przekładają się jednak na dość wysoki poziom wskaźnika – wartość 2,5 jest wyraźnie wyższa niż w poprzednim kwartale. Wśród dostawców usług finansowych i masowych oceny kształtują się podobnie jak w lipcu br. (choć w tej pierwszej grupie wyniki nieznacznie się pogorszyły). Proporcje ocen są w tych grupach odwrócone w stosunku do segmentu przedsiębiorców: przeważają noty negatywne.

Jak ogólnie ocenia Pan(i) zdolność kontrahentów Pana(i) firmy / banku do regulowania bieżących zobowiązań?

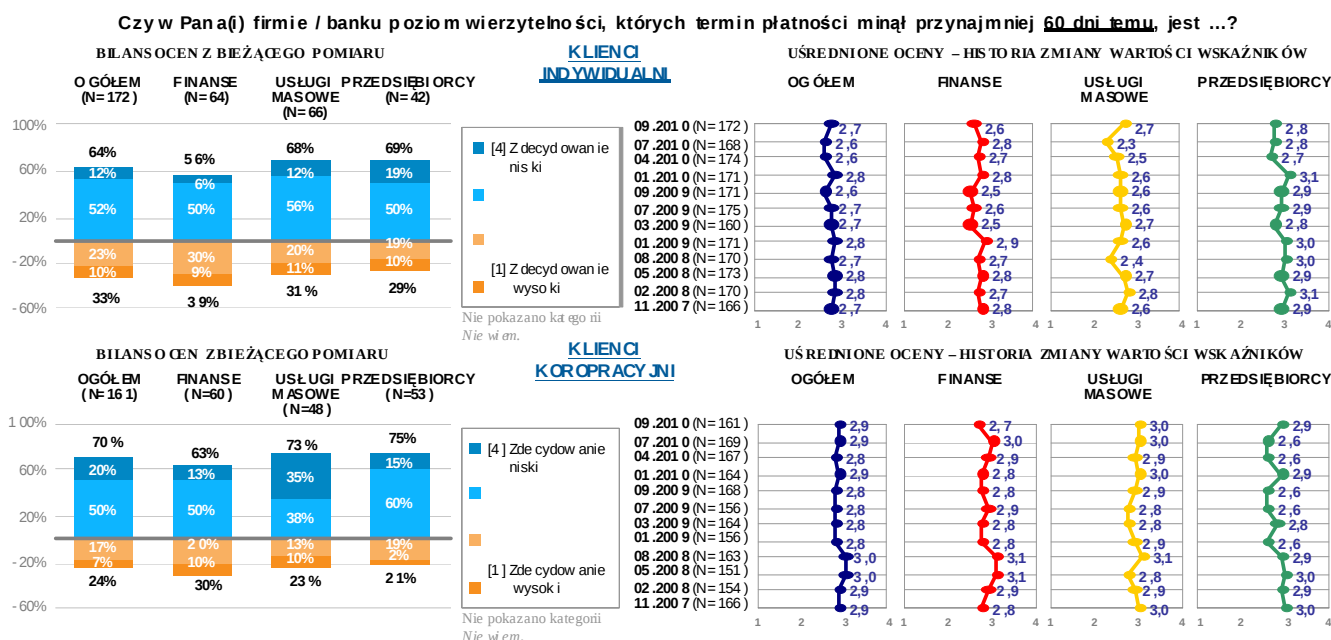

Kolejna wyraźna różnica rysuje się przy porównaniu sytuacji danej branży z postrzeganiem własnych kontrahentów: zdolność kontrahentów do regulowania bieżących zobowiązań oceniana jest wyżej. W porównaniu z kwietniem poprawiły się średnie oceny zdolności kontrahentów do regulowania zobowiązań w grupie przedsiębiorców (o 0,3 punktu) i dostawców usług masowych (0,1). Pogorszenie sytuacji odczuli natomiast przedstawiciele branży finansowej (spadek o 0,2 punktu). W tej ostatniej grupie średnia ocena jest najniższa od blisko trzech lat, czyli od początku badania. Prawie trzy czwarte przedsiębiorców wysoko ocenia zdolność kontrahentów do regulowania zobowiązań; wśród przedstawicieli sektora finansów i usług masowych podobnego zdania jest ponad połowa respondentów (średnie oceny zrównały się w tych dwóch grupach).

Struktura regulowania należności jest obecnie **korzystniejsza niż w całym ostatnim półroczu: w przypadku blisko trzech czwartych firm przynajmniej połowa zobowiązań jest płacona w terminie**. Wyraźne problemy (terminowe regulowanie mniej niż połowy zobowiązań) ma natomiast co czwarta firma.

W najgorszej sytuacji są przedsiębiorcy: wobec jednej trzeciej terminowo regulowana jest nie więcej niż połowa należności, choć należy podkreślić, że wskaźniki są lepsze niż w zeszłym kwartale. W podobnej sytuacji jest 22% firm sektora finansów i 17% dostawców usług masowych. **Najwyższy poziom regulowania płatności wciąż odnosi się do dostawców usług finansowych:** w przypadku połowy z nich przynajmniej 75% zobowiązań jest płacone w terminie, jednak ich sytuacja jest gorsza niż w ostatnim pomiarze (wówczas takie wyniki notowało 3 na 5 przedstawicieli tego segmentu).

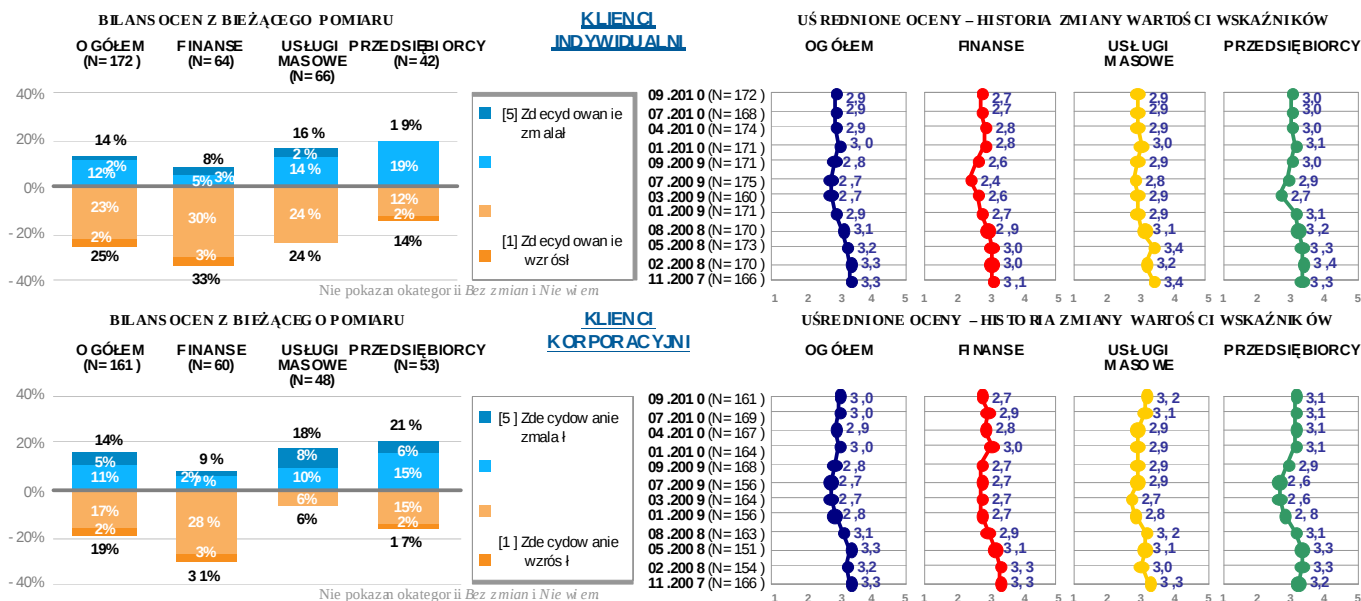
Poziom przeterminowanych wierzytelności jest wyższy w grupie klientów masowych niż korporacyjnych. Oceny w wyróżnionych segmentach wyraźnie zmieniły się w ciągu kwartału: **zdecydowanie pogorszyła się sytuacja w segmencie dostawców usług finansowych, poprawę odnotowali natomiast przedsiębiorcy i przedstawiciele dostawców usług masowych**.

Przeszło dwie trzecie przedsiębiorców i dostawców usług masowych ocenia, że poziom przeterminowanych wierzytelności w segmencie klientów indywidualnych jest niski, przeciwnego zdania jest mniej niż jedna trzecia podmiotów. W zdecydowanie gorszej sytuacji znajdują się dostawcy usług finansowych: oceny wynoszą w tej grupie, odpowiednio 56% i 39%. Ocena sytuacji w grupie dostawców usług finansowych pogorszyła się i powróciła do poziomu sprzed roku. W porównaniu ze stanem z lipca wyraźną poprawę odnotowali natomiast dostawcy usług masowych (wzrost średnich ocen o 0,4 punktu). Może jednak zastanawiać źródło gwałtownych zmian wartości wskaźników, bowiem ocena dynamiki zjawiska utrzymuje się we wszystkich branżach od przeszło pół roku na niemal stałym poziomie. Być może bieżące oceny są nieco wyostrożone i zostaną w przyszłości skorygowane.

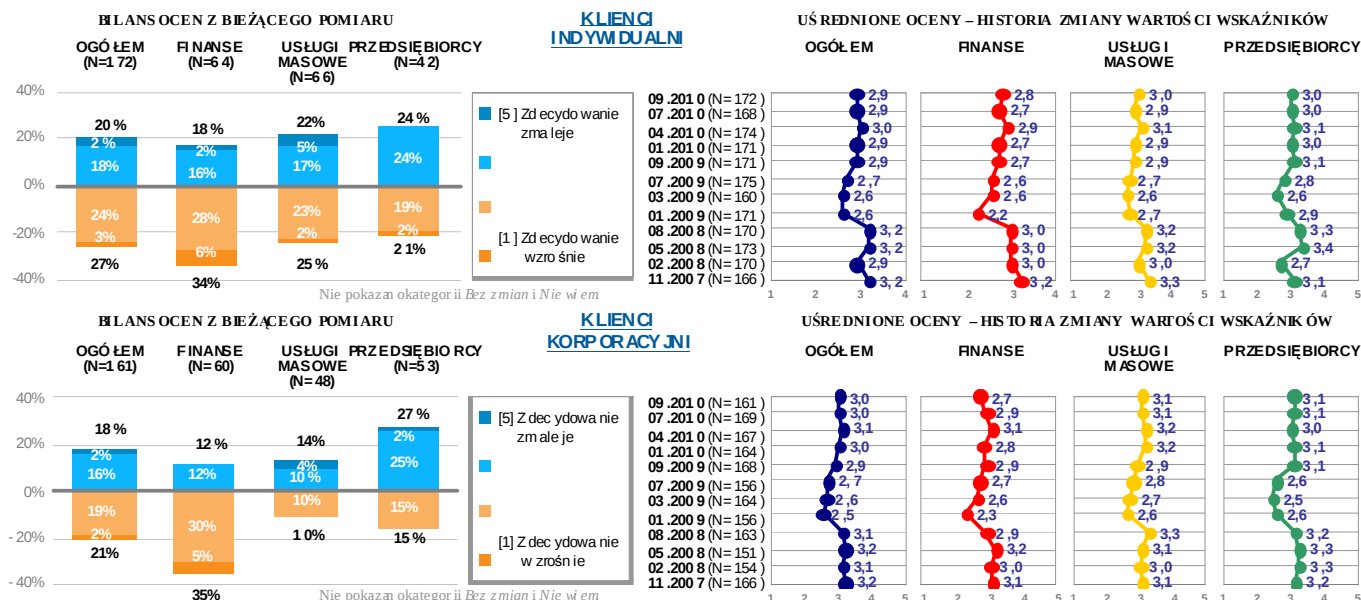
W segmencie klientów instytucjonalnych oceny są nieco wyższe niż w przypadku poprzedniej grupy, jednak także w tym przypadku branża finansowa odczuła wyraźne zwiększenie poziomu przeterminowanych wierzytelności. Choć przewaga pozytywnych not jest wyraźna, to już blisko jedna trzecia przedstawicieli tego sektora ocenia udział przeterminowanych wierzytelności w całej strukturze jako wysoki. W porównaniu z zeszłym kwartałem średnie oceny spadły o 0,3 punktu do poziomu 2,7 – najniższego od początku pomiarów. Odsetek negatywnych ocen w pozostałych sektorach nie przekracza jednej czwartej. W przypadku przedsiębiorców oznacza to wyraźną poprawę w porównaniu ze stanem odnotowywanym w lipcu i kwietniu br. (wzrost o 0,3 punktu). Te zmiany potwierdza częściowo ocena dynamiki zjawiska: pogorszenie sytuacji potwierdza się w przypadku sektora finansowego, natomiast obecny wzrost średnich ocen wśród dostawców usług masowych być może sugeruje przyszłą poprawę sytuacji w tej grupie.

Barometr Bezpieczeństwa Gospodarczego – InfoMonitor/BIG/Pentor RI – 09.2010

Czy, Pana(i) zdaniem, poziom wiarytelności, których termin płatności minął przynajmniej 60 dni temu, w ciągu ostatnich 3 miesięcy...?

Czy przewiduje Pan(i), że poziom wiarytelności, których termin płatności mija w okresie 60 dni, w ciągu następnych 3 miesięcy..?

Przewiduje się, że w ciągu kwartału odsetek przeterminowanych wiarytelności w strukturze wszystkich zobowiązań **nieco wzrośnie w grupie dostawców usług finansowych (zwłaszcza w segmencie klientów korporacyjnych)**, natomiast nie zmienia się zasadniczo w segmencie przedsiębiorców i dostawców usług masowych.

W segmencie klientów indywidualnych bilans przewidywanych zmian jest zrównoważony w ocenie dostawców usług masowych oraz przedsiębiorców. Natomiast wśród przedstawicieli dostawców usług finansowych grupa oczekująca wzrostu poziomu przeterminowanych wiarytelności jest blisko dwukrotnie większa niż grupa spodziewająca się zmniejszenia się poziomu nieregulowanych należności.

W segmencie klientów korporacyjnych spadek poziomu wiarytelności przeterminowanych w nadchodzącym kwartale spodziewają się przedsiębiorcy (bilans dodatni rzędu 12%); nieznaczna poprawę przewidują także dostawcy usług masowych. Zwiększenia poziomu przeterminowanych należności oczekują natomiast przedstawiciele dostawców usług finansowych (ujemny bilans ocen na poziomie 23%).

Informacja o badaniu. Zatory płatnicze oraz zaległe i stracone zobowiązania są ważnym zagadnieniem życia gospodarczego i społecznego. Daleko idące implikacje w tych sferach zrodziły potrzebę monitorowania rozmiarów zjawiska zaległych płatności w obrocie gospodarczym i jego zmian w czasie. Odpowiedzią na wskazany problem jest zapoczątkowany w listopadzie 2007 r. regularny monitoring bezpieczeństwa w obrocie gospodarczym. Inicjatorami projektu są Związek Banków Polskich, InfoMonitor, Biuro Informacji Kredytowej oraz Pentor Research International. Niniejszy komunikat prezentuje wyniki dwunastego pomiaru. Podstawowym wskaźnikiem prezentującym poziom oraz zmiany badanego zjawiska jest wskaźnik BIG.

Badanie przeprowadzono w dniach od 22.09 do 1.10 br. z pracownikami i teczach segmentów firm. Posłużono się metodą wywiadów telefonicznych wspomaganych komputerowo (CATI). Respondentami były osoby odpowiedzialne za finanse firmy. Zrealizowano 200 efektywnych wywiadów w grupach: dostawców usług finansowych, którzy stanowili 35% próby (banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-rozliczeniowe, ubezpieczyciele, firmy wydające różne karty kredytowe, firmy leasingowe, firmy zajmujące się wykupywaniem długów i faktoringiem, spółki udzielające pożyczek), dostawców usług masowych – 35% próby (spółdzielnie lub wspólnoty mieszkaniowe, dostawcy energii elektrycznej, wodociągi, dostawcy innych usług komunalnych, dostawcy gazu, dostawcy telewizji satelitarnej lub kablowej, przedsiębiorstwa komunikacji miejskiej, operatorzy telekomunikacji) i w grupie przedsiębiorców – 30%.

Czy zdarzyło się, iż w okresie ostatnich trzech miesięcy, w celu odzyskania wierzytelności, Pana(i) firma / bank podejmował(a) działania, takie jak: ...?

dane w %	11.07	02.08	05.08	08.08	01.09	03.09	07.09	09.09	01.10	04.10	07.10	10.10
Wzwanie listowne o zapłaty wierzytelności	93	93	94	93	96	96	95	97	97	98	96	98
Kontakt bezpośredni z dłużnikiem	85	88	92	85	91	91	85	83	89	90	90	91
Wzwanie telefoniczne o zapłaty wierzytelności	89	84	84	81	91	89	91	93	86	89	94	100
Skorzystanie z usług komornika	51	44	53	58	55	55	55	66	64	62	62	64
Wymówienie umowy z powodu zaległości w płatnościach	61	43	45	48	50	46	46	50	51	57	56	53
Skorzystanie z usług firmy windykacyjnej	39	36	39	33	33	31	31	35	30	36	32	32
Podanie dłużnika do Biura Informacji Gospodarczej	20	20	23	15	21	21	23	23	23	21	18	21
Sprzedaż należności	15	13	10	12	11	14	12	9	11	11	9	13
Podjęcie innych działań prawnych	59	55	48	54	51	62	58	56	58	55	47	59

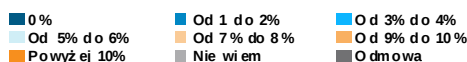
Ogółem (N=200)

Usługi masowe (N=70)

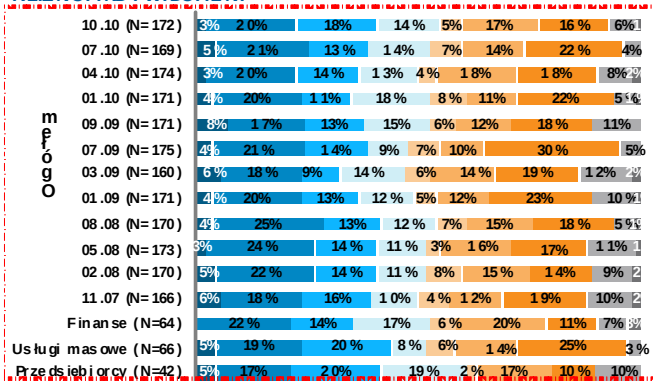
Finanse (N=70)

Przedsiębiorcy (N=60)

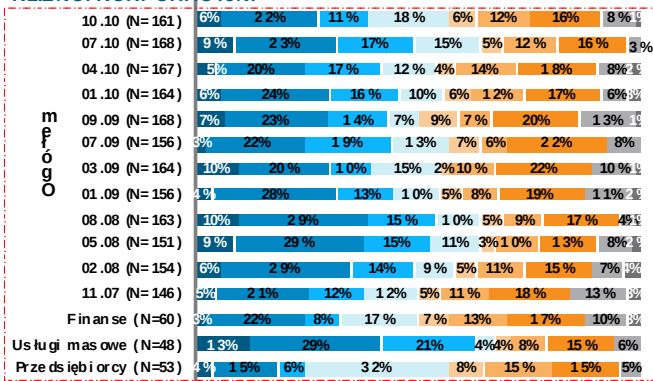
Poziom wierzycielności, których termin płatności minął przynajmniej 60 dni temu, w stosunku do ogółu wierzycielności wynosi ...

KLIENCI INDYWIDUALNI

KLIENCI KORPORACYJNI

Barometr Bezpieczeństwa Gospodarczego – InfoMonitor/BIK/Pentor RI – 09.2010

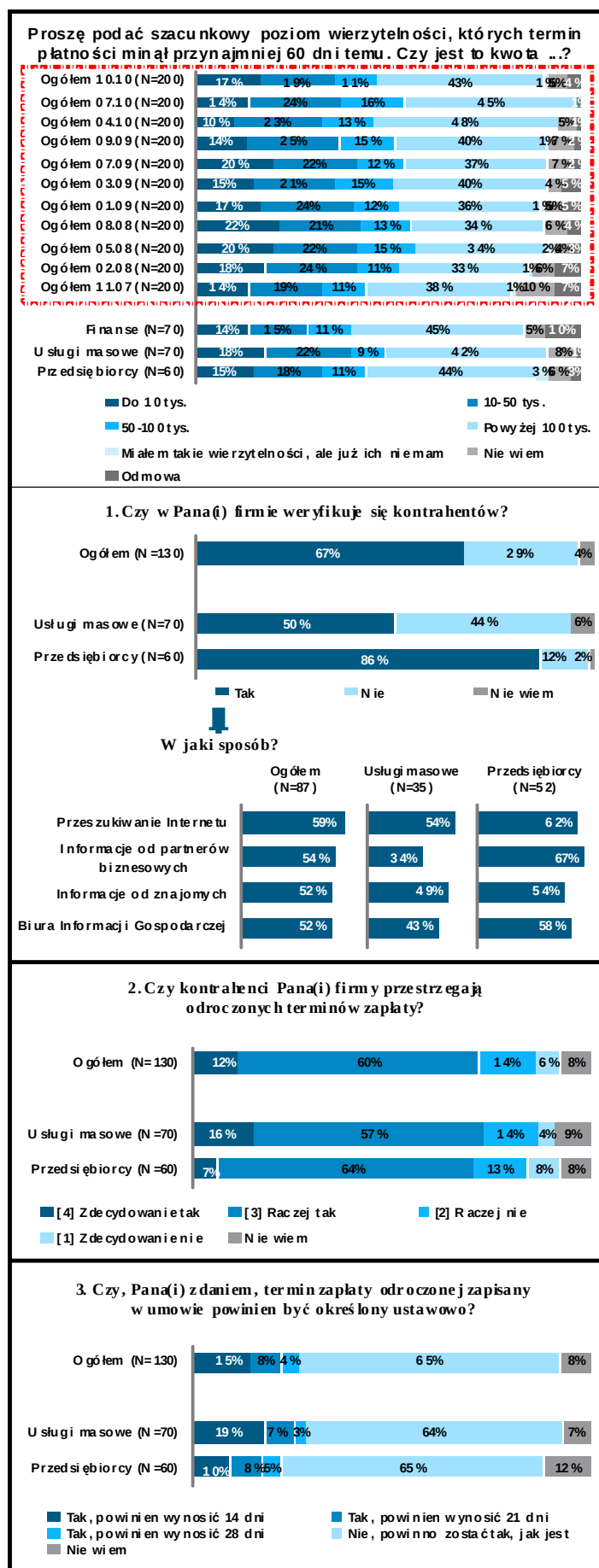
SPOSOBY RADZENIA SOBIE Z PRZETERMINOWANYMI WIERZYTELNOŚCIAMI

Popularność różnych sposobów postępowania w sytuacji kontaktu z nierzetelnym kontrahentem jest od roku niezmienna. Respondenci **najczęściej korzystają wówczas z listownego wezwania do zapłaty wierzytelności**. W okresie ostatnich trzech miesięcy taką metodą odzyskiwania zaległych wierzytelności posłużyło się 98% badanych. Często stosowanym sposobem jest także **monitowanie klientów o zwrot należności drogą kontaktu bezpośredniego lub telefonicznego** – tymi metodami posługuje się, średnio rzecz biorąc, 9 na 10 podmiotów. Przeciętnie, ponad połowa respondentów korzysta z usług komornika (64%) lub wymawia umowy nierzetelnym partnerom (54%), warto jednak zauważyć, że są to metody stosowane najczęściej przez firmy z sektora finansowego, natomiast najrzadziej decydują się na nie przedsiębiorcy. Z usług firmy windykacyjnej korzysta co trzecia badana firma, natomiast na podanie dłużnika do BIG-u decyduje się co piąte przedsiębiorstwo.

POZIOM ZADŁUŻENIA

Struktura przeterminowanych wierzytelności klientów indywidualnych zmieniła się w niewielkim stopniu na korzyść w porównaniu z poprzednim pomiarem, zbliżając się do poziomu z początku roku. W przypadku blisko co czwartego podmiotu poziom przeterminowanych wierzytelności nie przekracza 2% zobowiązań, w przypadku jednej trzeciej podmiotów waha się od 3% do 6%. 16% firm szacuje, że poziom tego typu należności przekracza w ich przypadku 10%. W porównaniu z sytuacją sprzed trzech miesięcy ta ostatnia grupa zmniejszyła się o 6 punktów procentowych. Największy odsetek przeterminowanych wierzytelności dotyczy dostawców usług masowych (w co czwartym przypadku – poziom przekracza 10%). W przypadku sektora finansów i przedsiębiorców analogiczny wskaźnik ma wartość 10-11%.

W segmencie klientów korporacyjnych sytuacja nie odbiega znacząco od stanu z zeszłego kwartału (przy czym należy zauważyć, że zwiększył się margines niepewności ze względu na większy odsetek odpowiedzi typu *nie wiem* oraz *odmowa*): wprawdzie spadł odsetek firm o najniższym poziomie przeterminowanych wierzytelności (w przypadku 28% nie przekraczają one 2% ogółu, podczas gdy w lipcu takich podmiotów było 32%), ale jednocześnie odsetek firm mających w swojej strukturze największy udział przeterminowanych wierzytelności nie zmienił się. Najmniejszy problem z przeterminowanymi wierzytelnościami mają dostawcy usług masowych, natomiast największy – przedsiębiorcy i podmioty działające w sektorze finansów: blisko jedna trzecia (30%) ma przynajmniej 9% przeterminowanych należności.

WARTOŚĆ WIERZYTELNOŚCI

W porównaniu z lipcem zmniejszył się odsetek przeterminowanych należności o wartości od 10 do 100 tys. zł (o 10 punktów do poziomu 30%), jednocześnie tylko nieznacznie wzrósł odsetek wierzytelności o najniższej wartości, natomiast wskaźnik wierzytelności o wartości powyżej 100 tys. zł nie zmienił się. Ze względu na znaczący wzrost odmów oraz odpowiedzi typu *nie wiem*, trudno jednoznacznie rozstrzygnąć, czy oznacza to faktyczną poprawę struktury wartościowej przeterminowanych wierzytelności czy też zmiany mają inny kierunek, jednak za pierwszą interpretacją przemawia fakt, że w porównaniu z kwietniem br., kiedy to margines niepewności był zbliżony, udział przeterminowanych wierzytelności o największej wartości był zdecydowanie wyższy. Najmniej obciążeni wierzytelnościami o wysokiej wartości zdają się dostawcy usług masowych, najbardziej – firmy w sektorze finansowym, jednakże ze względu na zróżnicowanie odsetka braku odpowiedzi i odmów, trudno przesądzać o faktycznej strukturze wartościowej przeterminowanych wierzytelności.

PYTAŃIA DODATKOWE

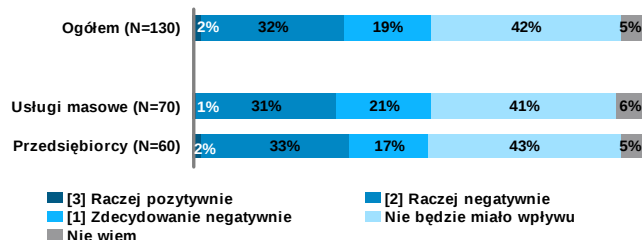
Współpraca z kontrahentami w kontekście przestrzegania odroczonego terminu płatności

Przedsiębiorcy zdecydowanie częściej weryfikują swoich kontrahentów niż przedstawiciele dostawców usług masowych (odpowiednio, 86% i 50%). Sięgają przy tym po zróżnicowane narzędzia, przy czym najczęściej źródłem informacji są ich dotychczasowi partnerzy biznesowi. W przypadku dostawców usług masowych ten kanał informacji ma najmniejsze znaczenie, decydują się raczej na poszukiwanie wiadomości o kontrahencie w Internecie lub poprzez znajomych. W obu przypadkach widać, jak duże znaczenie w nawiązywaniu relacji biznesowych ma rekomendacja.

Blisko trzy czwarte respondentów twierdzi, że ich kontrahenci przestrzegają odroczonej terminów płatności, mniej więcej co piąta firma ma do czynienia z kontrahentami łamiącymi te ustalenia.

Dwie trzecie firm nie uważa, że kwestie ustaleń między partnerami biznesowymi odnośnie do odroczonego terminu zapłaty powinny być dodatkowo regulowane przez państwo, jednak więcej niż jedna na cztery firmy popiera pomysł ustawowego określenia warunków. Więcej zwolenników ten drugi pomysł ma wśród dostawców usług masowych: co piąty przedstawiciel sektora opowiada się za zapisaniem w ustawie 2-tygodniowego terminu odroczonej zapłaty, co dziesiąty uważa, że ów okres powinien wynosić 3-4 tygodnie. Wśród przedsiębiorców zwolennicy wskazanych rozwiązań stanowią, odpowiednio, 10% i 13% grupy.

4. Czy, Pana(i) zdaniem, podniesienie przez rząd stawki VAT wpłynie na płynność Pana(i) firmy...?

Podwyższona stawka VAT

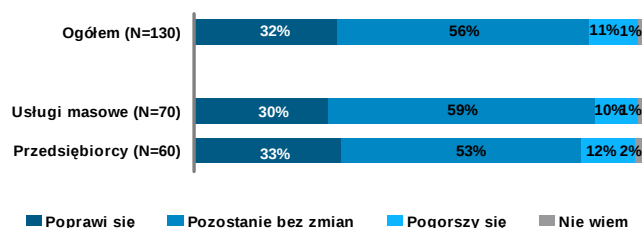
Bez względu na branżę, połowa przedstawicieli firm jest zdania, że podniesienie stawki VAT negatywnie wpłynie na ich działalność (przy czym, jedna piąta uważa, że będzie to wpływ zdecydowanie zły). Przeszło 2 na 5 respondentów jest natomiast zdania, że podwyższona stawka VAT będzie bez znaczenia dla funkcjonowania ich firmy.

Ocena sytuacji firm

Jedna trzecia respondentów uważa, że w ciągu najbliższych trzech miesięcy sytuacja ich firmy poprawi się, ponad połowa nie oczekuje natomiast znaczących zmian. Tylko co dziesiąta pytana osoba spodziewa się pogorszenia sytuacji.

Ponad połowa firm (59%) nie planuje rozpoczęcia żadnych inwestycji w nadchodzącym kwartale. W sektorze usług masowych 14% firm skłania się ku inwestowaniu, kolejne 19% na pewno podejmie takie działania. Wśród przedsiębiorców proporcje są odwrócone i zdecydowanych na rozpoczęcie inwestycji jest 10% podmiotów.

5. Czy, Pana(i) zdaniem, sytuacja Pana(i) firmy w ciągu najbliższego kwartału...?

6. Czy w ciągu najbliższego kwartału przewiduje się w Pana(i) firmie rozpoczęcie nowych inwestycji?

